

U f
5086

16,007.

Uf. 5086. 4p

[Ordnung: Wolfgang Kienke,
nr 1505]

SIDR0014471

Biblioteka Jagiellońska

uf 5086

Instructio et Ordina-
tio ꝑ negotio sacratissi-
mae indulgentiae in fa-
uorem patrii Limonie ꝛ concessarum.

Fastruccio et Ordinatio Venerabi

lis et Egregij viri dñi Christiani Bohower Decretorij do-
ctoris 7c. Capellani Vnuncij 7 Commissarij ap'lici p nego-
cio sacratissimarū Indulgētiarū in fauore partium Livonie ac ortho-
dore fidei tutelā cōtra Ruthenos hereticos et Scismaticos Tartarorū
Infidelium auxilio fretos nouissime concessarū.

En primis Quaten⁹ hmoi salutare ministerium a summo
christiani populi magistro et p'cipe sublimatū
cōdignis ministris quantū possibile fuerit p'moveat : auctoritate apo-
stolica sibi cōmissa disponit et inhihet: ne quisquā per suos Cōmissari-
os et alios sibi p'sentet aut recipiat in dicto negotio famulaturus nisi p'
testes fide dignos cōprobetur bene cognitus rerū expertus : ac integre sa-
me et vite nullo p'sus notorij criminis odio publice diffamat⁹ : nec etiā
sit vxoratus seu purus laicus Sciataq; presertim maiora subiturus dis-
cernere inter lepram et leprā id est peccatū et peccatū ac eorū circūstan-
tias : ne cecus cecū ducēs cū ipso in foveā cadat. Neq; religiosi extranei
seu vagabundi assumant : nisi suam obedientiā per lrās fide dignas sui
superioris imediati edoceant ac morā trahant in cōuentibus sue religi-
onis: nisi merita locorū seu personarū 7 negotiorū incumbentiū de cōsilio
Commissarij vel subcōmissariorū aliter exposulauerint.

Etem Statuit aūcte prefata sub cēsuris 7 penis i Bulla ap'lica
nūc publicata cōtētis inuolabiliter obseruādū q; generalie
oēs et singuli in prefato negotio deseruituri : cū deputat⁹ seu acceptantur
iuxta eorū stat⁹ aut cōditōis vel officij subeūdi exigētiā respectiue teneāt
in verbo prelati v' sacerdotis seu alio fidelitatis iuramēto mediāte ip'si
Cōmissario p'cipali aut suis subcōmissarijs exp'esse p'mittere q; ultra
honorē dei necnō Scitissimi dñi nostri pape ac sedis ap'lice reuerētiā et
aiarū salutē: pretacti negocij p'fectū et vtilitatē p' suā mma virili oib⁹ do-
lo 7 fraude cessantib⁹ impigre officij inuictū explēdo pcurabunt. Nec
forme aut mō sibi tā per dñm ap'licū i lris suis pre mediatis q; ip'm Cō-
missariū in his et alijs suis informatōibus de singulis pagēdis descrip-
tis temere cōtrauenient. Eadē nihilomin⁹ aūcte q; supra decernens q; illi
qui forte rōne alicuius inaduertēcie seu ipedimēti p'missionem aut iura-
mētū prefatū expresse vel debite nō fecerint : eo ipso tñ q; assumunt non
minus censeant ad omnia et singula p'missa obligati quam si seipsos
corporali et legitimo sacramento astrinxissent.

Etem Ne ob perniciosi exēpli cōsequētiā detrimēta scādali suo
crescāt Statuit vt oēs et singuli predicti ex cōtēplatōe ma-

1128261

iestatis et glorie p̄libati negocij: honeste ac decenter iuxta vniuersarumq̄
p̄fessionē morati et habituati existant: necnō p̄ vias et plateas incedēdo
ac in suis hospitijis p̄bate conuersationis testimonia p̄hibeant: nequaquā
insequēdo tabernas vel alia quecuq̄ loca suspecta. Et insup̄ sumptuo
sas et inutiles expensas oīno deuētē: quominus dictū negociū indebite
grauetur: aut vulgo illius exercitiū cōtemnat̄ cui⁹ vita despicatur. Vñ
clericos in sacris cōstitutos seu bñficiatos officij horarū canonicarum
quod die non exoluētēs: ac p̄byteros raro missam celebrantes: seu al̄s
dissolutos ac premissis contrasacientes: nulla prorsus dissimulatione
vult sustineri aut impunes dimitti.

Item Statuit vt p̄ factā p̄tracti negocij inchoatiōes cū erectōe
Crucis vsq̄ ad eius dē depositōes singulis diebus ferialib⁹
ad minus vn⁹: et infestis ad minus duo s̄mōnes p̄ horis magis due
mētibus et agris pulsata cāpana maiori in ecclesia vbi Crux stat erecta
ad populū stant: ac sub eis dē horis alibi nō p̄dicetur. Inhibēs nihilomi
nus dñis p̄dicatoribus eius dē negocij ne q̄tiens ipsius merita p̄clama
būt aliq̄tenus se ipediāt de pegrinis et imp̄tinētib⁹ questionib⁹ et subtili
tatibus. p̄t q̄nq̄ vane laudis appetitu fieri p̄suevit: quin poti⁹ directe
p̄sistāt in declaratōib⁹ mēbrorū et facultatū Bulle ap̄lice: que vt ē p̄fun
da et sublimis: satis ardua et abundantē dicēdi materiā suppeditat ex
medijs sacre Theologie et iuris Canonici fontibus depromptā. Qd̄ vt
fieri possit competētius nō erit absurdū si dicti p̄dicatores dū plures fu
erint inter se concordauerit de q̄ vnusquisq̄ debeat et velit p̄ feria et ho
ra sibi assignatis concionari: q̄tenus eiusdem materie inutilis repetitio
p̄caueatur: nec aliq̄ facultas p̄sus indiscussa p̄tereat. Et q̄ntūcumq̄
amplius et distinctio facultatū p̄dicte Bulle multos et varios s̄mō
nes deposcat: tñ p̄pter illos qui forte vno et nō alio tpe queūt eē p̄ntes:
in oib⁹ et singulis p̄dicatōib⁹ neq̄q̄z omittāt ex eius dē Bulle summario
finaliter p̄nūciare cēs et singulas grās inhibitiōes et mandata ap̄lica
sub grauissimis cēsuris et penis. Ac etiā intimare q̄ volētēs poti⁹ ex ho
nestate q̄z necessitate de sacramento salutari Corpis ch̄isti cōicari: po
terunt p̄ die confessionis sue ieiunare: et statim altera die sequēti dictus
sacramentū p̄ manus sui p̄fessoris aut alterius idonei sacerdot̄s in eccle
sijs suis parochialibus vel vbi sibi magis placuerit recipere. Necnō cō
clusiue illas indulgētias populo insinuabūt: quas dñi plati prouincia
rum et Diocesi concessarū de thesauro sibi credito in maiorem dicti ne
gocij accumulatiōem pie dispensarūt. Ad quartū meliōre consecutionem
faciāt etiā populū orare in singulis sermonibus tres orōnes dñicas cū
eōrū salutatiōibus angelicis. Primā p̄ felicitate dñi nri pape sancte se

dis ap̄lice ac totius eccle. Secundā p̄ tuitōe fidei catholice in Livonia
cōtra Ruthenos et Tartaros. Ac tertiā p̄ cōuersione peccatorum obdu
ratorum et istud negociū frivole oppugnantū: quia impossibile est de
uotorum multitudinē coram deo nō exaudiri.

Item Statuit vt a tpe q̄ supra q̄tidie seu q̄tiens sapientū iudicio
visam fuerit expedies post finitū officium vesparū laudes
scie crucis et brē Marie v̄ginis exoluātur in hūc modū. vt videlicet inte
rim dū Completoriū pagit cāpana maior pulsetur: ac Cōmissarius aut
subcōmissarius cū penitentiarijs et p̄fessoribus deputatis in sacristia vel
aliq̄ capella conueniant. ac deinde singulis in choro finitis et reliq̄ clero
ad p̄cessionē descendēte duo iuuenes cū cereis ardentibus omnes p̄ce
dant. Et postremo loco dicti penitentiarij et cōfessores cū albis baculis
comitētur et stent ordinate circa Crucē ab vtraq̄ pte eccle. Cāto: q̄z vel
organista sub p̄dicto descensu incipiat: in ferijs q̄ adē scdis quartis et
ferijs: ac festiuitatib⁹. scz Crucis: añ. O crux gl̄iosa o crux adoranda.
Chorus. O lignū preciosum et admirabile signū. Organista. Per qd̄ et
diabolus ē victus. Chorus. Et mūdus ch̄i sanguine redēptus. Organi
sta. Ocludit cū alla. quo finito et p̄nūciato p̄ iuuenes: vs̄. Adoramus te
ch̄e et c. Respon. Quia p̄ setām crucē et c. Cōmissarius vel cui cōmissit
dicet collectā. Oramus. Gregē tuū q̄ms dñe iesu ch̄e pastor bone placa
tus intendet: oues quas p̄ioso sanguine tuo in cruce redemisti diabo
lica non si ias incusione lacerari. Qui cū p̄re et sp̄sctōs viuīs et regnas
deus in secla seculorū Amen. His cōpletis iuuenes genuflexi ter cantabūt
Maria mater grē mater mie. Et chor⁹ toties r̄ndeat Tu nos ab hoste
et c. Ultimo subiungēdo. Gl̄ia tibi dñe qui nat⁹ et c. cū Amē. Et tūc itē
iuuenes dicēt v̄. Dignare me et c. Respon. Da mihi v̄tu. et c. cū collecta
Interueniat q̄ms dñe iesu ch̄e nūc et i hora mortis nrē ap̄ tuā cle. et
Demū organista sonāte añ. Saluator mūdi salua nos oēs et c. fiat redi
tus ad chor⁹. In diebus v̄o dñicis et festiuis brē marie v̄gis necnon ter
tius et quitis ferijs ac sabbat̄s: loco añ. O crux gl̄iosa et c. cantabūt alter
natim vt prius. Organista. O flos florū o domiciliū v̄tutū. Chorus. O
electissima m̄liez brā v̄go maria. Organista. Cui⁹ solius p̄merito fra
gilitas gr̄is hūani inuenit aditū recupandi. Chorus. Admitte p̄ces nrās
intra sacrariū exauditiōis et reporta nobis grām recōciliatiōis. Organi
sta. Sit per te excusabile qd̄ p̄ te ingerim⁹. Chor⁹. Accipe qd̄ offerim⁹.
Organista. Impetra qd̄ rogamus. Chorus. Qui nec potētiorē merit⁹
ad placandū irā vindicēs inuenimus q̄z te. Organ. Que meruisti mater ex
istere eiusdem redēptoris et iudicis. Deinde seq̄t v̄. Dignare me lau. et c. et
collecta Interueniat et c. vt supra. Cū b⁹ finit⁹ iuuenes genuflexi ter cāta

būt **O** crux aue spes vnica hoc gratioso tpe **Et** chor^o toties rñdeat **Au**
ge pijs zc. **Et** finito **Te** sūma deus tri. cū Amen dicit **v.** Adoramus te
cū coll. Gregē tuū. z reliquis vt supra. **Statidib⁹** hmōi finit⁹ fiet **g**res
gatio **C**omissarij vel subcomissarij ac pniarioz z p^offessorū ad sacristiā
seu capellā ad hoc electā p dubiorū z casuū emergētium resolutōe ac di
scussione: put necessitas seu vtilitas negocij successiue requirit.

Item **Q**uā dñi pniarij z cōfessores p^odicti negocij pniarios apli
cos **R**ome cōstitutos cū oi decētia repñtabūt: ac p^opterea
sedes sibi p cōfessionū audiētia cōsignatas armis sūmi pōtificis supra
positis adiucto etiā titulo nois et **g**nois sui in g^ossa scripta palā isigni
te hēbunt **I**nhibet ipis ne sub simonibus aut **g**nois sui in g^ossa scripta palā isigni
in locis minus secretis et obscuris p^ofatā cōfessionū audiētia exerceant
quo minus videātur pplm a fructu vbi diuini retrahere vel seclerū lati
bula delegisse **N**ec etiā se aliq pacto itromittāt de absolutōib⁹ seu dispē
satiōibus i foro exteriori seu cōtentioso/vel alijs votis aut casibus per
Bullā apl^oica nō cōcess⁹ aut pmiss⁹ ne metas iposite cōmissiōis trāscē
dentes cū sui robore cogant de cōmiss⁹ erroribus rñdere **Q**uā cōfessio
nes p^ofatās cū fideli maturitate ac debita discussiōe pctōrum maioriū et
circūstanciarū aggrauatiū audiētes studiāt obicē grē dei et iparū indul
gentiarū cōsecutioni qzēt poterunt remouere **E**t p^osertim se cauere ab
absolutōibus censuratiū per ordinaros et alios iudices latariū nisi i foro
conscie ad effectū dictas **I**ndulgētias cōsequendi dūtarat **V**n p^ouū qz
cēsuris hmōi quōlibet illaqueatos absoluāt idoneā ab eis dem mediante
iuramēto cautionē recipiāt qd infra terminū cōpetentē parti lese si non
dum fecerūt et poterūt satisfaciāt: ac i super exēcicatonū se pñtabūt suis
mādatis p viribus paritari. **Q**uia dñs aplicus i pñtiarū nō intēdit or
dinariorū iurisdictōes euacuare seu ius alteri questū absorbere: s⁹ neces
sitati reipublice chustiane et aiarum saluti puidere.

Item **I**nhibz dñis cōfessorib⁹ i cōi: ne sine spēali cōmissiōe se in
tromittāt de ill⁹ facultatib⁹ q^o rñ i **B**ulla vltra g^onalē ptātē
absoluēdi sit singular⁹ et exp^ossa mētio: puta d⁹ cōmutatōe quēcūq; voto
rū maioriū de ppositōe sup bonis ablati ac vsurarijs seu al⁹ i iustis: z i
pios vsus i g^one relictis: ac etiā symoniac⁹ z irreglarib⁹: seu bñficia ecclia
stica idebite possidētibus et fructib⁹ male pceptis: necnō cū illitate conij
gatis: et detētōibus bonorū eccliaasticorū **I**nsup cū ipeditis dubitātib⁹
pncipib⁹ **P**latis et alijs magnā familiā hñtib⁹: seu pappib⁹ **N**ec etiā
leuiter absoluāt: p^osvtericidas: parricidas: vtrouicidas: homicidas volū
tarios offendētes libertatē et iurisdictōes eccliaasticā: publicos vsurarios
raptoros seu depredatores viarum publicarū: cōspirantes in suū p^opuū

p^olatū aut pncipē: incendiarios seu effracto^ores eccliarū: intēctes ma
nus violētas cū enormi lesione i clericū: sustinētes sūmā exēcicatonis aio
idurato per anū aut alijs casibus papalib⁹ obnoxios qui i **B**ulla cene
dñi cōtinēt **S**z pmiss⁹ facultatib⁹ i **B**ulla exp^ossis indigētes remittāt ad
dñm **C**omissariū pncipale si sit pñs: vel ad ei⁹ subcomissariū: seu cū qui
ad v^oedū hmōi facultatib⁹ erit spēal⁹ deputat⁹. **N**ec alijs excessib⁹ ma
iorib⁹ p^odictis inuolutos: vel ad pniarios graduatos et doctiores benigne
remittāt: vel nō absoluāt nisi peritiores desup diligēter cōsulerint. cum
hmōi facultates et casus rōe mōi satisfactōis et cōtributōis peculiarem
industriā expēdēdi requirāt: ac etiā qnq; nō solū priuatā s⁹ et publicam
pniāz vbi d⁹ facin⁹ ē notorū et manifestū expostulet

De mōis pmerēdi pñtes grās et faculta

Item **Q**uaten⁹ cōpendiosa resolutio habeat de mō pñtes grās
et facultates aplicas ita exercēdi: vt manēte **P**etri priuile
gio x ipūs equitate ferat iudiciū: ne chūfideles suis pijs votis frustrē
tur ac dicit pniarij et cōfessores reatū abusus neq; icurrāt. **C**ōsiderare
iubet atq; p^ofare q in pñtiarū cuilibet deuoto q^ouor offerunt maxime
grē indulgētiarū ita p^osum inter se distince q vna possit absq; alia seor
suz obineri. **Q**uārū prima et sūma existit plenissima pctōū remissio cū
alijs gratijs rōe sacri **J**ubilei etiā **C**ētesimi et cruciate p vniūtib⁹ tñ
Secda est plenissime remissiois pctōū suffragiū i plenariā penarū purga
tōij relaxatiōes p defunctis tñ **T**ertia ē plenissima et ppetua pncipa
tio oim bonorū scē mris ecclie tā viuīs qz defunctis et **Q**uarta ē vberri
mū **C**onfessionale cū ptātē potiūdi absolutōe etiā i resuatis et commu
tatōe votorū necnō alia plenissima pctōū remissioe iterū p vniūtib⁹ ad
vitā iporū duraturū **P**reterea superogāt m^ote et varie facultates: p illo
rū maiori pmoditate qui studebūt hmōi grās pmereri: q sit et iporū sa
luti et p^ofari negocij subsidio liberali⁹ **I**nsulat **E**t tales sūt facultates ex
ordie i textu **B**ulle spēal⁹ exp^ossē: puta absolutōnū: dispēsationū: cōmu
tationū et ppositionū: cū s⁹ lib⁹ ibid⁹ pfectissime **D**scrip⁹ **V**n regulariter
pvenit atēdere q vna queq; grāz et facultatū pmissaz spēalē requirit
opis vtilitatē. **E**rm⁹ igit⁹ ponēdo d⁹ pncipā **J**ubilei et cruciate colligūt
et textu **B**ulle vltra g^onalē pparationē per cordis cōtritōes et oris cōfessi
onem diuersi modi subuentionis expēdite: quoz vno vel alio mediante
dicta grā p^o obtineri **V**erū qz corpale subsidū **C**rucesignatorū p inter
essentiā personale seu alioz trāsmiōne: aut operis alicui⁹ cōfectionē:
vel necessarioz deportatiōes ad futuri belli cōmeatū: put in **B**ulla cla
rius exp^ossit: neq; p^o ab oib⁹ indūter ipendi seu sp et vtrōbiq; locoz

expediri. De quib⁹ ipse commissari⁹ ubi et qu^o magis erit iuuenes sp^oale ha-
bebit ordinatōem ex cōsilio peritorū isumere: ac p^o tato nouissimus mo-
dus tanq³ cuiuslibet possibilis et ubilibet infra limites excessos adaptabilis
subnectat. Ergo iste magis ceteris practicad⁹ dinoscat i duob⁹ sil⁹ cōsi-
stere videlicet i visitatiōe ecclia⁹ seu altariū et pecuniaria tributōe ad
capsas Jubilei añ. Crucē erectā passim collocatas: aut alia pia cōpen-
satione iuxta ipsius Commissarij principalis arbitriū et ordinatōem: quā
suis deputatis obseruandā p^oscribit: put hic subiungitur.

Item Statuit vt i loco publicatōis Indulgentia⁹ dictā primā
grāz pmereri volētes: extranei qdē peregrini atq³ fore⁹ ad
min⁹ semel: alij v^o loco⁹ inhabitatores vbi indulgētie hmoi publicantē
ad minus ter septē ecclias seu totidē altaria p^o visitatōibus faciēdis de-
putata: titul⁹ et armis ap^olicis isignita visitare teneātur. Ac dicti p^ouarij
et cōfessores ipis visitatur⁹ iniungāt ideotis quidē orōes dñicā cū saluta-
tiōe angelica. Grātis autē vel doct⁹ etiā psalmū quinquagesimū Miserere
mei deus &c. potissimū ac toties inter visitandū orare: q̄tiens p^o modo
culpe cuiuslibet sibi cōfessi cognouerint expedire. Erq³ hmoi spēs orōnū
et p^oserim dictus psalmus Miserere vt pote calculo quinquagesimo s^om
Cassiodorū cōstitutus et oēs de penitentiā cōditōes cōplectēs ac reconilia-
tionē reponitēs: hmoi negotio sacratissimi Jubilei maxime cōueniāt
Eo tñ saluo q³ sicut p^ouarij et cōfessores p^ofati p^ont tā numerū q³ vices
eccliarū seu altariū et visitationū p^odictarum causa legitima subsistēte
ampliare: sic etiā poterūt abbiuare: ita vt extranei p^ogrini et cōfesso-
res dūtarat q̄tuor ecclias seu altaria. Et inhabitatores p^odicti semel dū-
tarat oēs septē visitādo ab vltiorib⁹ visitatōib⁹ sint excusati: dūmō
p^odicti visitates respectiue p^o q̄libet ecclia seu ipsius visitatiōe ommissa re-
spectiue quinquagesimā p^ote vnus floreni Rhenen⁹ aurei ad capsam dicti
Jubilei trāsmiserint. Quo facto cōseant visitatiōem predictā sufficiēter

Item Quātū ad requisitā tributōm p^omōratā (redemisse
Statuit vt d. archiepi reges et regine singuli p^o suis perso-
nis ad dictā Jubilei et Cruciate grām cōsequendū titulo subsidij p^o ca-
tholice fidei tutela exoluere ac capsas p^ofatis imittere teneātur quinquaginta
florenos aureos Rhenen⁹. Epi v^o ac regum filij seu filie: necnon Duces
Marchiones Lantgrauij et alij principes sc^olares ac eorū vxores pro su-
is p^osonis florenos xxx. Abbates autē necnō p^olati maiores eccliarum ca-
thedraliū: ac alij comites barones et nobiles potentiores: ac eorū vxores
res p^o p^osonis suis florenos xij. Sil⁹ p^olati ac nobiles minores et recto-
res loco⁹ insigniū principaliores p^o se et suis vxoribus ser florenos Pre-
terea rectores loco⁹ medio crū et alij militares vasallos sub se habent

tes: necnon ciues et mercatores: spectabiliores et opulētiōres annuos cen-
sus vel redditus possidentes pro se ac suis vxoribus tres florenos Rhe-
nen⁹. Insup⁹ ciues ac mercatores cōmunes et mechanici propter familiā
habentes florenum vnū. Deinde mechanici seruitores ac alij familia-
res vtriusq³ sexus quorū annua merces vel puentus exarrat ad vigin-
ti florenos vel citra dabunt dimidiū florenū. Demū p^omissis inferiores
dabunt quartā vnus floreni Rhenen⁹. Sic tñ q³ in omibus p^omissis et
alijs subsequētib⁹ iporū p^ouariorū et cōfessorū discretio et moderatio
adhibeat: ne quisq³ aut plura potēs et volēs elargiri negligat: aut min⁹
potēs seu nolēs vltra possibilitatē grauetur. Nec regnū celo⁹ plus diui-
tibus q³ paupibus patere putet. Cū indulgētia⁹ hmoi redēptio non tā
q̄ntitatē q³ genus opis requisiti expostulet. Et licet vxor de bonis ma-
riti eo inuito nequeat disponere: tñ de p^orijs suis bonis dotalibus seu
parafrenalibus aut aliunde iusto sibi mō puentibus inuito marito i
hoc casu poterit cōtribuere: aut si nihil habuerit seu ipedita fuerit preci-
bus hmoi contributōem supplerere: ne bone mētes culpā timeant vbi cul-

Item Quātū ad scōam maximā grām indul- (pa non est.
gentiarū p^onarratā: statuit rōne visitatiōis et cōtributōis p^o
defunctis faciēdarū pari passu et mō pcedendū q̄nt p^ofertur p^o vnus exi-
gitur. Quia vtrūq³ hic sicut ibi fieri optet q̄tenus pia⁹ aiā⁹ liberationi
oportune succurratur. Vt si q³ volentē grāz hmoi p^o defunctis pmereri
debet attendere q̄liter obliget parētib⁹ amicis et bñfactoribus de quā
forte relictis ē ditatus et locupletatus: vñ rōm cōsentaneū existit: vt qui
plura bñficia defunctorū reportauit: eorūde saluti ppēsius et efficacius
p^o hmoi salutaris thesauri redēptōes puidere teneat. Neq³ tñ cupiētes
in hac parte subuenire defunctis necessario tenētur pūmū eē p^oriti atq³
cōfessi nisi solū de bñ esse: cū istius meriti vigor et subsistētia nō viuo⁹ s^o
defunctorū charitati iuitatur. put in textu Bulle notāter expūmitur

Item Quantum ad duas reliq³ maximas grās videlicet ppetue
participatiōis oim bonorū ecclie et vberissimi Cōfessionalis
Statuit vt vna dūtarat quota cōtributiōis redimant ac p^opterea lris
desuper cōcedēdis sil⁹ iponatur: ne nimia emūctio sanguinē eliceat. Vñ
p^o istarū cōseantōe nō optet aut cōfessuz et cōtritiū eē aut ecclias visitare:
aut al⁹ sp^oaliter manus adiutrices porrigere nisi q̄ntū p^oci exponēt di-
ctarū lrā⁹ distributoribus. Decernēs p^oinde q̄ten⁹ hmoi distributoris
singulas lrās appatas et sigillatas ita reuēdat: vt q̄tuor ipaz nō pluz
cōstēt q³ vno floreni Rhenen⁹ aureo vel paulo plus: s^om opulentiā et
erigētiā p^osonaz. Et vt registro seu libro ad hoc sp^oal⁹ ordiato noia sin-
gulo⁹ cōparantiū seu al⁹ q³ de cā gratis obtinentiū ipis lris imposta

fideliter inscribāt ac sese singulis lris subscribāt - ne possit in posteris
rō deficere seu fraudulēt error occultari. Ea tñ moderatio ne adiecta ut
marit et vxor legitima cū cōsēant vnū corpus vnīs lris possint i scribi ac
liberi vtriusq; ser^o adhuc i pentū pteate pstituti quib^o nō ē ppiū peculū
sīl r vnīs lris. Quāq; mag^s assuret qui fuerit de ppijs lris seorsū p
uisus Reliqui vō singuli singulas lras hmoi etiā p fautorib^o et amic^s
absentib^o q̄s ad hoc deuotos p̄gnerit valebūt redimere Vñ sepediti p
dicatores pniarij et cōfessores neq; omittāt chūfideles sup his ac de i
effiabili fructu et vtilitate p̄fatay lraz diligēter informare etiā si nulli
vltra redimāt ac eos oē p̄pterea ad ipay redēptōez fideliter inducere ac
mittere ad earūde p tpe distributores. Paupib^o at suo tpe p̄uidebit Et
q̄z tūcūq; termin^o p̄figat - p duratiōe Jubilei certis locis sue publica
tionis: tñ eo finito nihilomin^o poterūt confessionalia distribui vt prius
p̄ncipali termino durationis negocij nondū cōfluro.

Item Quātū ad alias facultates amittulacias que sūt p̄muta
tio votoz: restitutio iniuste possessoz. necnō absolutio et
dispētiō cū irregularib^o illicite iungatis et alijs: ac p̄positio seu remis
sio cū p̄missis necnō ipeditis dubitatib^o paupib^o et magnā familiā hñ
tibus tā rō: visitatiōis q̄z p̄tributiōis et alioz agēdōū Stauit i f̄f̄edū
eē clausulis et v̄bis text^o Bulle: quibus hmoi tā accurate describūt: vt
clarius tradi nō possint: res tñ reglariter ob̄suato p̄ut etiā dñs ap̄licus
itēdit vt dictis factatib^o idigētes p ipis sp̄cāl^r i vsū p̄ntis negotij f̄idi
ad captas Jubilei mittāt si p̄nt: q̄ntū alias p ipay p̄secutiōe puta v̄s^o
vibē Romanā aut ad sc̄m̄ Jacobū vel alibi locoꝝ cūdo stādo et redē
do ac etiā lras desup expēdiēdo expēdere seu q̄ntū ad iniuste possessa re
stituerē haberēt: nisi dñi subcōmissarij et pniarij p̄sonay et causay meri
tis exigentibus mitius p̄ut hic p̄nt duxerint limitare ac discrete taxare.

Item Declarat et statuit vt paupes i p̄posito itelligant p̄uo q̄
victū medicāt Sc̄do religiosi medicantes vtriusq; serus.
Tertio religiosi nō medicātes q̄ sub obediētia superiorū non hñt aliq̄d pe
culū iuste p̄patū nec p̄nt ipetrare a suo supiore taxā iponēdā Quarto
qui de labozib^o et artificio manū suay seu alia honesta industria sibi et
suis victū quidiā p̄pantes nō tñ hñt de bonis tpalibus repositū q̄ntū
eis ac eoz v̄xozib^o liberis et alijs de domo sua secū viuētib^o sufficeret
ad victū p tres mēses i casu q̄ supueniret ipedimentū suū artificij p̄fa
tū nō exercēdi. Et idē intelligit de vxozib^o et filijsfamilias cū filijs.
Et hmoi paupes vel ab alijs dimitib^o deuotis taxas exoluedas si p̄nt p
curabūt v̄l p̄tributiōis defectū orōib^o: ad deū p felici statu sūmi p̄d̄f̄i
cis et sc̄e sedis ap̄lice: ad sc̄am̄ mariā v̄ginē p victozia dñozū ordinis

Tentonicorū et p̄tū Luonie p̄tra ifideles: et ad oēs sc̄dōs p pace et p̄cer
dia totū ecclie militātis et iperij chiani p̄p̄sabit tā p seipis q̄z p defun
ctis.

Item Propter hūanā fragilitatē et piculū salutis
aiarū euitandū declarat et statuit: q̄ religiosi vtriusq; ser^o
ta medicātes q̄z nō medicātes: etiā Carthusiēsēs - i casu q̄ ipozū superio
res p̄p̄serint aut neglexerit istas indulgēti p se ac subditis suis redime
re vel parare q̄ntū eis i cōuentibus seu monasterijs suis p̄fruanē pos
sint rōne libertatis Jubilei qui ab oi hūana fuitute exēptus existit licen
tia petita licz nō obtēta p hmoi exire: ac si quid iustū habuerit p̄tribue
re: aut si nō habuerit vñ imponāt p̄abus vt p̄fert p̄p̄sare Et insup q̄
tā exēptes q̄z nō exēptes: nō obstātib^o eozū ordinū priuilegijs et p̄stituti
onib^o etiā auccōitate ap̄lica p̄cess^o et cōfirmatis d̄ p̄f̄itēdo ill^o p̄f̄essōi
bus d̄staxat qui fuerit ipis p suos superiores deputati v̄l assignati: libere
possint cuiusq; sacerdoti per ipm̄ Cōmissariū aut suos subcōmissarios
deputatō etiā si talē ad p̄tē elegerint p̄f̄iteri: etiā dictis supioribus inuitis
et cōtradictōibus. Quibus p̄inde sub pena excōmunicatiōis late suie mādāt
ne hmoi ipeditāt p ista vice d̄staxat: q̄ dicta priuilegia et cōstitutiōes sūt
suspe^se. Et sub eadē pena p̄fatis religiosis p̄sertim qui occasiōe p̄miss
sōū exierūt sīl r̄ districte p̄cipit: vt statim opa per ipsos pro Jubileo et
alijs gratijs cōsequēdis impēsa reuertant ad suozū superiorū obediētiā
Priores vō et guardiani q̄tuoz ordinū medicantiū p̄pter singulares eo
rum labores in hmoi negotio p̄nt etiā p q̄libet cōuentū suo loci vbi pu
blicat Jubileus: vnū Cōfessionale cui noia oim̄ fratru tūc ibidē moram
trahentiū inscribāt gratis recipere: q̄d ipsi faciāt scribi et sigillato: cū di
stributore Confessionaliū p̄ut decet apparabunt.

Item Cū i die Cene dñi quotānis et alias q̄n̄ Sc̄tissim^o dñs n̄r
papa dat solēnē b̄ndictōez et indulgētiās soleat alta voce
subiūgi i forma ecclie cōsuetā: et illa v̄ba iudicio peritorū sic exponāt vt
v̄tute ipozū nō solū tūc seu eod̄ āno p̄f̄essi s̄ etiā qui pponūt deiceps cō
fitei p̄mereant illas Indulgētiās: q̄ ad remouendū frequentiorē vulgi
hesitātiōez: declarat et statuit p idubitato tenēdū: q̄ si quis tpe q̄ hmoi
indulgētiē publicāt p̄pter odiū v̄l inimiciā cū priore aut alias cās indi
spōsit^o ad debite p̄tā sua cōterendū et cōfiteēdū: licz i alijs foret disposi
tus: stāte dicta publicatiōe iposuerit ad cistā iubilei: nihilomin^o poterit d̄
inceps añ finē p̄ncipal^o termini negocij p̄f̄iri q̄n̄ sibi fuerit cōueniēs: etiā
in loco vbi erux tūc nō est s̄ fuit erecta: cōfessōi per ipm̄ electo p̄f̄iteri ac
eis dē quibus alijs gratijs et facultatib^o potiri. Necnon q̄ aliquis sel ex
pediē p̄ iubilei p̄secutiōe recidivās dūmō ex p̄f̄idētia istarū indulgētiā
rum nihil illicitū cōmiserit: seu omissoꝝ v̄l obliuioꝝ recordat^o et penitēs

possit de nouo i locis ubi publicat Jubileo cōfiteri iponere et hmoi In
dulgētiā pmereri: nec habeat necario puore confessorie accedere: nisi ex
laudabili cōgruētia ppter maiore erubescētia et cōritōem de pctis

Item Quantū ad publice pntiaz acturos qui enormes casus papa
les occasiōe qz tota vicinia vel loc^o inhabitatus mouet et
scād alizat cōfessi fuerit: statuit obshuādū si et ubi salua securitate iponū
penitētiū i de seueritatē legū scāriā cōmode fieri poterit. vt ipis ad mēo
riā renocet inocentē ipm p nobis nō erubuisse spoliari vesub^o et alaps
ac flagellis cedi: penasqz grauissimas cū inercitissima morte sustinere. Ac
ppterca iducātur et remittat certis diebus ad stationē post vesptinā su
pra denotatā: deuote ic. ssuri ac veniā a deo postulaturi. Ita vt in sacri
stia ecclie vel aliq capella idonea denudari et discalciati femoralibus dū
tarat seu camisia retētis ac vga in vna et cādela i alia manibus an pe
ctus i modū crucis cācellat^o gestat: pcessionē eunte ad dictā stationē p
cedat et sese an crucē erectā genuflexi reponat: quosqz cātus ibidē cū v. et
coll. sit totalr finitus. Deinde facto silētio postqz cōmissarius aut suū lo
cū tenēs incepit psalmū Misere: stati ducātur a suis cōfessoribus p me
diū stationē puo ad Cōmissariū: qui accepta vga d manu penitētis ipm
modeste ter in dorso vberabit: dicēdo: parcat tibi dñs delicta tua: singu
lis pntiā et cōfessoribus sic vlteri^o ex ordie faciētibus: et interī pmissa
rio seu locū tenēti pfatis alternatim vsus i pdcō psalmo vsqz ad finem
videntibus cū Gloria pñ. Deinde subiūgatur Kyrieleyson. pñ nñ. Et ne
nos. Saluū fac dñe seruu tuū Deus zc. Mitte ei auriliū zc. Dñe exaudi
orōes zc. Dñs vobiscū zc. Oremus. De^o cui ppriū vel. Presta qm̄s dñe
huic famlo tuo digne pnie fructū zc. Et postea pntarius sine cōfessor
ipms penitētis tūc iterū an crucē erectā cōstitui dicat super ipm absolu
tionē ap lica cōpetentē: et sic cōioni si deliū restitutiū declarat. Prouiso tū
ne alicui clerico: nec etiā iuuenibus et decrepitis hmoi facile iponatur ac
mulieres ppter serus honore solūmō discalcientur. Necmō in honēdis
crimibus puta psbyteriadio: parricidīo: vxoricidīo et icēdio celiarū cū
silibus: hmoi penitētes pu^o qz absoluātur bis aut ter vt pferē remittā
tur disciplinādi: et p illis post psalmū Misere etiā subnectat psalm^o
De pfundis. Et an absolutionem impendendā iuratoria cautio ab eis
dem recipiatur: qz velint stare mandatis absoluentis: et iuxta propri
as facultates emendam lesis prestare: nec reiterare huiusmōi facinus
quantū patitur humana fragilitas. Vbi vō ppter negatiū saluū cōdu
ctū seu aliud periculiū modus pmissus obseruari non poterit: dicti pe
nitentes simpliciter etiā vestiti remittantur vt d. Confessoribus circum
quaqz in suis locis sedentibus vadant de vno Cōfessore ad alium et sic

am ab his baculis tacti disciplinā recipiant: et demū reuertentes ad pro
priū Confessorem ab ipso absoluantur. Prouiso qz tunc penalitatem
maioris discipline contributionis efficaciam compensent.

Item Inhibet dñs Penitentiarijs et Confessoribus pdictis: ne
sibi cōfessis vltra taram Jubilei ac aliarū facultatū abso
lutionū in Bulla p̄memoratarū aliā grauem seu pecuniariā penitentiā
iniungant: nisi forte quantū attenda qualitate excessuū ac dispositione
confitentū ad cautelam futurorū et fomitis restrictionē expedire cogno
uerint. Ex quo passio chusti crucifiri et necessitas gementis ecclie: vnde
hmoi Jubileus et remissio plenissima depromuntur: cedant loco maio
ris penitentię: ac vnusquisqz in anno Jubilei liber debeat ad ppria redi
re: vt habet Leuiti. xxv. cap. Quod oīno desuper libeat videre et appli
care. Sed et felicitis recordatiō Bonifaci^o papa octauus primus insti
tutor Centesimi Jubilei phibuisse phibetur dictā penitētiē iniunctionē
eo qz ppter priuilegiū et plenissimam libertatē sacri Jubilei prefati: gra
uissime penitētiē qui hic vel in purgatorio deberent exolui redimantur
per penalitatem visitatiōis eccliarū et expositiōis elemosinarū in titulū
subsidiū et releuationis prefate necessitatis ecclie ac fidei catholice: ac
cedente presertim immensa plenitudine potestatis vicarij chusti: cui ta
lis dispensatio Thesauri dñici maxime cōmissa dinoscitur. Et ppter eā
dem causam lre confessionaliū p tam modica mercede in p̄sentiarum
cōceduntur: p quibus alioquin in penitentiaria ap lica p̄ciū duorū flore
nouum aureorū vhenē ordinariē consuevit exponi: licet in illis sim for
mam cōmunē nec perpetua p̄cipatio nec alie facultates adeo magne
sicut hic habeantur. Neqz etiā dicti Penitentiarij et Confessores directe
vel indirecte a sibi confitentibus aliquid specialiter extorqueant rōne sa
cramenti confessionis. quod alioquin foret simoniacum ac plus lucri
questū qz pietatē rep̄ntaret. Sed vltro et sponte dūtarat oblatum beni
uole ac gratanter recipiant quantūcumqz id modicū fuerit: ne tanqz su
perbi et inhumani videātur pauperū stipendia per p̄emptū respuisse.

Forma Absolutionis vniuersalis.

Misereatur tui zc. Dñs nñ Iesus chūs per merita sue passio
nis te absoluat. Et ego auctoritate ap lica mihi in
hac parte cōmissa et tibi concessa te absoluo. Pūmo a sententijs censu
ris et penis eccliaisticis quibus quolibet ligatus existis. Deinde a cōmiss
is p te excessibus delictis criminibus et peccatis quibuslibet: etiā in casu
bus quantūcumqz grauibus z enormibus: et ex quauis causa specialiter
vel generaliter Sanctissimo dño nño pape ac Sedi ap licae reseruatia

etiā in lris que in die Cene dñi singlis ānis publicari s̄uerūt p̄tētis: et etiā talib⁹ de quibus nūc spēalem oporteret fieri mentionē. Q̄m in a-
bilitatis et infamie maculā si ue notam per te premissorū occasione con-
tractā abolendo. Et eadē auctoritate ap̄lica cōcedo et elargior tibi ple-
nissimā omnium peccatorū tuorū veniā et remissionē ac cū altissimo recō-
ciliationē et singulas grās Sacratissimi Jubilei etiā Centesimi et Cru-
ciate. In nomine patris et filij et sp̄s̄sancti Amen.

Sciendū Tamen formā p̄dictam posse et debere extendi respecti-
ue iuxta mensurā et qualitatem excessuū confitentis p̄-
sertim quo ad facultates expresse in Bulla descriptas. Vñ exempli gra-
tia si cōmutant alicui vota tempore h̄mōi confessionis: dicendum est.
Et eadem auctoritate tibi cōmuto tale votum vel talia vota in opus
h̄mōi indulgentiarū In nomine patris etc. Et in restitutionibus facta
compositiōe cū confitente dicitur. Et eadē auctoritate tibi concedo vt
soluta p̄ te p̄missa q̄ntitate p̄ hoc sancto ope a reliquorū p̄teritu cause
mibi reuelate possessorū vltiori restitutiōe absolut⁹ existas et vltra resti-
tuere nūme tenearis. In noīe p̄is etc. Quo ad symoniacos homicidas
et alios quōlibet irregulares facta cōpositiōe vltra absolutionem a cen-
suris reatibus et alijs excessibus cōiunctim vel diuisim subiungitur. Et
eadē auctoritate sup̄ irregularitate occasione talium cōtracta tecū dispen-
sō. Et concedo tibi vt valeas ad omēs etiam sacros ordines p̄moueri
et in susceptis ordinibus etc. et obtenta ac quesita b̄nficia etc. vt clare ha-
betur in Bulla et respectie s̄m exigentiā p̄sonarū venit applicandū. Si
mili mō agendū est cū his qui p̄hibita m̄rimonia cōtraxerūt et cōsum-
marunt put etiā ex ordine Bulla designat. Q̄s totū relinquit industrie
ac discretioni subcōmissariorū et penitentiariorū put vnicuiq; spēaliter
cōmittit: eo saluo vt sp̄ addat vbi erit addendū in foro conscie: p̄terq̄s
in casu interessentie in p̄flictibus p̄tra Ruthenos et Tartaros vbi quis
aliquē de p̄fatis hostibus interfecit vel mutilauit seu ad hoc auxilium
consiliū et fauorē p̄stitit: q; talē p̄nt absoluere in vtroq; foro: sed dispen-
satio et alia que sequūtur intelligunt etiā quo ad talē in foro conscie dū-
taxat: vt Bulla demōstrat. Si vō p̄dicta s̄ūt extra p̄fessionem vniuer-
salē: simpliciter p̄tē dicit auctoritate ap̄lica cōmuto: absoluo: disp̄sō etc.

Item Cū infirmis impeditis dubijs: paup̄ib⁹: magnatibus etc.
rōne moderatiōis tate soluende ac visitationis remittende
pariformiter agi p̄t si placet: quorū oīm Bulla tradit formā exactissimā

Item Quo ratio suscepte villicationis oportune constet: statu-
it sub censuris et penis predictis vt Subcōmissarij et alij
quicunq; p̄memorati iuxta sibi facte cōmissionis exigentiā: nequaq̄s

presumant aliquam pecuniā seu elemosinam occasione p̄ntis negocij
proueniēti priuatiu attingere subleuare aut vsurpare. Quin h̄mōi con-
tribuentes ad capsas istius negocij pro loco et tpe collocatas studiose
remittant: et ad imponendum proprijs: seu si fuerint notabiliter impedi-
ti aliorū fidedignorū manibus inducat: alioqui p̄dicta indulgētia ipsis
minime suffragabit: ad quod etiam dñi p̄dicatores de ambonib⁹ popu-
lo intimabunt. Sed postq̄s dictante causa visum fuerit expediens p̄sa-
tas capsas aperire: ecclesiarum et locorū rectores seu alios testes fidedi-
gnos sibi adhibeant: ac de repertis extractis atq; receptis instrumen-
ta publica per Notarios expertos seu alias lras sigillatas autenticas
accurate fieri procurēt Ita vt omni qualicumq; moneta tam aurca q̄s
argentea diligenter sequestrata et ad vnguem estimata: totius s̄mme
restantis computatio ad valorem auri Venēti p̄ncipum electorum
Imperij iusti valoris et ponderis solide redigatur ac fideliter cōscriba-
tur. Et sic obtenta dūtaxat acceptent transportāda seu deponēda: put
ab ip̄o Cōmissario p̄ncipali sui Subcōmissarij et ab ip̄is eorū subde-
putati habuerit i mādati p̄uiso tñ vt etiā de singulis exp̄sis vel expo-
sitis necēarijs dūtaxat p̄cisa et determinata per ip̄os negocij collabora-
tores conscriptio fiat: cui se illi qui pecunias h̄mōi in quālibz solutionē
reperunt si sciunt scribere subscribāt. ad tollendum omēm cōtra ip̄m
Cōmissariū et suos coopatores suspitionē. Alioquin statuit etiā Com-
missarius exp̄sas p̄fatis de pecunijs confessionaliū dūtaxat exolui
vbi possent sufficere: quatenus p̄ncipales extractions eo minus di-
strahantur.

Item Statuit vt tam dicti dñi Subcōmissarij predicatorum
p̄nciparij et p̄fessores q̄s alij quicunq; p̄fati negocij collabora-
tores et deservitores: quotienscunq; p̄ pte dñi Cōmissarij aut suorū sub-
cōmissariorū respectiue vocabūt aut requirent: oīno curēt et habēt cō-
parere ad p̄posita r̄nsuri. Necnō sine omī tergiversatiōe constāter reue-
lare si quicq; p̄ceperit sinistre p̄terue seu fraude dictū aut factū i p̄reiu-
ditiū dedecus ignominia dānū cōtemptū iacturā vilipendium aut
detrimentū dictarū indulgētiarū vel summi p̄ntificis aut Sc̄tē sedis apo-
stolice Ac ip̄i Subcōmissarij h̄mōi piculis emergentibus p̄ partim alias
indulgētijs p̄dicātes p̄pescēdo citra morā cuiuslibz dilatiōis occurrant
iuris aut alia oportuna remedia q̄sprimū adhibendo: ne medicis sanis
viciū per inaniā parui pensum cetera rumoribus iniquis obscurēt: ac
malis cōualescentibus sero medicina pareāt. Alioquin p̄ntium et aliorū
oīm p̄missorū transgressores se nouerint censuras et penas p̄memo-
ratas non euasuros.

Faint, illegible text in a medieval script, likely Latin, covering the upper portion of the left page.

1191
Faint, illegible text in a medieval script, likely Latin, covering the lower portion of the left page.

Blank page with some minor smudges and discoloration.

Hist. Russ.
6. Provinz.
Livon.
128.

